

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ КОМП'ЮТЕРІЗАЦІЇ

У зв'язку з високим рівнем конкуренції, підприємства та організації для подальшого продуктивного існування потребують впровадження єдиної інтегрованої системи управління (ЄІСУ). Одним із найдоцільніших шляхів підвищення продуктивності та результативності наявної системи інформаційного забезпечення є використання такого інструменту, як бюджетування. Система бюджетування дозволяє приймати управлінські рішення, головною метою яких є досягнення максимального рівня прибутковості та ефективності підприємства, на підставі достовірної інформації про діяльність суб'єкта господарювання і про стан його зовнішнього середовища [2]. Проте слід пам'ятати, що застосування такої системи може бути ефективним тільки за умови дотримання правил і норм в процесі її організації та впровадження.

В наш час існування суб'єктів господарювання є складним та, іноді, навіть неможливим без використання інформаційних систем. Це, перш за все, пов'язано з тим, що через досить непостійне зовнішнє середовище менеджери доволі часто потребують швидкого та ефективного прийняття управлінських рішень.

Для того, щоб впроваджувати та використовувати інформаційні системи бюджетування, підприємства або організації повинні відповідати двом основним умовам. По-перше, це наявність грошових коштів для впровадження та підтримки комп'ютеризованої системи бюджетування, а по-друге, це готовність персоналу (перш за все, менеджерів) до впровадження таких систем. Під готовністю менеджерів мається на увазі потрібний обсяг знань для того, щоб управління такою системою було досить простим та ефективним. З цією метою на підприємствах повинні проводитися певні курси, навчання, семінари та інші заходи, пов'язані з ознайомленням працівників з головними аспектами використання комп'ютеризованих систем бюджетування, їх оновленням тощо.

В процесі впровадження комп'ютеризованої системи бюджетування підприємство повинно здійснити ряд заходів, які представлені на рис. 1

В процесі впровадження такої системи бюджетування слід враховувати рівень автоматизації обробки даних на підприємстві. Тобто, слід визначити, чи обробляється інформація на підприємстві вручну, або ж воно використовує певні інформаційні системи. В умовах автоматизації все рідше можна знайти підприємства, які не мають комп'ютерних інформаційних систем, тому перейдемо до другого випадку, коли підприємство вже має певне програмне забезпечення.

Рис. 1 Алгоритм впровадження комп'ютеризованої системи бюджетування на підприємстві

В цьому випадку для того, щоб логічно та ефективно використовувати інформаційні системи, ми повинні звернути увагу на сумісність програмного забезпечення та встановити єдине інформаційне середовище. Це, в свою чергу, допоможе синхронізувати наявні данні, правильно систематизувати господарські операції підприємства і інтерпретувати отриману інформацію у потрібні для прийняття управлінських рішень звіти.

Важливим аспектом, на який слід звернути увагу в процесі комп'ютеризації бюджетування суб'єкта господарювання, є гармонізація систем бюджетування та управлінського обліку на підприємстві. Іншими словами, це продуктивна взаємодія бухгалтерів, менеджерів та програмістів, яка є основою ефективного впровадження інформаційних систем щодо процесу бюджетування. Слід ще зазначити, що при цьому програмне забезпечення щодо бюджетування повинно мати функцію побудови основних, допоміжних та поточних бюджетів, а також мати можливість коригувати та аналізувати як виконані, так і поточні бюджети [1].

Враховуючи наведені вище завдання та вимоги, найбільш доцільним та ефективним рішенням для підприємства, на мою думку, є використання такого програмного забезпечення, як Універсальна Система Обліку (УСО)[3]. У нашому випадку, найцікавішим для нас є модуль «Програма автоматизації бюджетування». Програма для бюджетування здійснює автоматизацію процесів планування, складання і прийняття бюджету на будь-який майбутній період необхідної тривалості (місяць, квартал або рік). Даною програмою можуть користуватися :

- будь-яка державна організація;
- приватне підприємство;
- індивідуальний та приватний підприємець;

- тощо.

Представлена програма має досить широкий функціонал, в тому числі:

- Програма для обліку бюджетування УСО може формувати як первинні документи, так і різноманітні види звітів;
- Точно та швидко розраховує показники ефективності діяльності підприємства та виконання бюджетів;
- Через те, що дана програма є власною розробкою оптимізації бюджету, є можливість змінювати її внутрішній функціонал в залежності від актуальних потреб та задач;
- Обробляється і аналізується великий обсяг інформації в найкоротші терміни. Відповідно, Ви завжди можете отримати достовірний і своєчасний результат, що дозволяє вибудовувати вірну стратегію і мінімізувати ризики Вашого бізнесу;
- Дана програма включає в себе автоматизацію казначейства і бюджетування;
- Програма для контролю бюджетування має функцію аудиту для детального контролю всіх проведених операцій будь-яким із співробітників тощо.

Отже, можна зробити висновок, що найдоцільніше впровадження інформаційної системи щодо бюджетування відбувається саме за рахунок інтегрування певних модулів в наявне програмне забезпечення підприємства, за умови гармонізації роботи бухгалтерів, менеджерів та програмістів. В ході дослідження було виявлено, що найбільш пристосованими для впровадження комп'ютеризованої системи бюджетування є інтегровані системи управління підприємством з відповідним модулем. Яскравим та ефективним прикладом є саме українська система «Універсальні системи обліку» з відповідним модулем «Програма автоматизації бюджетування». Програма включає всі необхідні функції для здійснення ефективної політики бюджетування : дозволяє розробляти, контролювати та корегувати різноманітні види бюджетів, надає великий спектр показників та фінансових звітів, а також має зручний інтерфейс.

Література:

1. Кляшторная О. Автоматизация бюджетирования: необходимость, достаточность, функциональность / О. Кляшторная // Директор ИС. -2008. - № 5.
2. Кучер С. В. Процесс бюджетування на підприємствах як складова ефективного функціонування [Електронний ресурс] / С. В. Кучер, Н. О. Ковальчук. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/04/65.pdf>.
3. Универсальная система учёта. Программа автоматизации бюджетирования [Електронний ресурс] / Универсальная система учёта – Режим доступу до ресурсу: http://www.usu.kz/programma_dlya_byudzhetrovaniya.php.